

STILLE HELDEN

Alleen al in zijn eigen Rotterdamse omgeving kent fotograaf Otto Snoek een heleboel mensen die wat voor een ander doen. Stille helden noemt hij ze. Maaïke van Houten vraagt hen waarom ze klaarstaan voor anderen, en hoe beide partijen de hulp ervaren.

Vrijwilligster Edith Bonnet helpt in het hospice De Vier Vogels Magda van der Linde om even van de middagzon te genieten. FOTO OTTO SNOEK

Altijd dichtbij, maar toch ook op afstand

Maaïke van Houten
ROTTERDAM

Edith Bonnet is een van de veertig vrijwilligers in hospice De Vier Vogels. Magda van der Linde woont daar de laatste weken van haar leven. Edith is 53. Ze had een succesvolle zaak met handgemaakte serviezen. Daar hield ze mee op na renovatie van de buurt. Ze is twee tot drie dagen per week in het hospice, dat in dezelfde straat zit waar Otto Snoek woont. "Het is tot nu toe en genoeg", zegt Edith over haar werk.

Mevrouw Van der Linde is 74, ze is geboren en getogen op Zuid. Ze werkte bij een reclamebureau en werd later maatschappelijk werkster bij de sociale dienst. In haar vrije tijd schilderde ze, haar doeken hangen op haar kamer in het hospice. Mevrouw Van der Linde heeft kanker. De laatste chemo's weigerde ze. Ze wilde niet nog meer polonaise aan haar lijf, zoals ze het zelf noemde. Mevrouw woonde vijf maanden in een ander hospice. Dat ging plotseling dicht. Haar twee dochters zochten een zo mooi en rustig mogelijk

alternatief. Dat werd De Vier Vogels.

Magda: "Hoe lang ben ik hier al? Twee weken, toch?"

Edith: "Ja, klopt. Tijd is een raar ding hier. Voor mij verdwijnt de tijd hier een beetje. Buiten ben je gewend te rennen en te vliegen, maar hier komt het leven tot rust."

'Ik kookte graag, maar heb geen trek meer. Geef me maar een pijnstillertje'

Magda van der Linde

Magda: "Ik heb ook veel gefotografeerd, maar nu kan ik de camera niet meer vasthouden."

Edith: "Je hebt hier nog wel geschilderd. Is het niet te koud voor je?"

Magda: "Als het mooi weer is, zit ik hier graag in de tuin. Maar nu ben ik er voor de fotograaf. Met Edith praat ik altijd wel een beetje."

Edith: "Je hebt altijd wat te vertellen. Je bent weleens verward, maar

tussendoor ben je helder genoeg. Laatst vertelde je waar je schildert en na je dood naar toe gaan."

Magda: "Ja, naar mijn familie en vrienden. Dat heb ik geregeld, hun adressen zitten allemaal in mijn iPhone, mijn lifeline."

Edith: "Zal ik even wat om je schouders hangen?"

Magda: "Ja, graag... Heerlijk, dit zelfgemaakte vest. Nou ja, dat weet ik niet, of ik het heb gebreid. De plaid heb ik wel zelf gehaakt."

Edith: "Dat zegt wel wat over wie je bent."

Magda: "Ik ben een crea-bea. Ik kookte ook graag, maar ik heb niet meer zoveel zin om te eten. Het liefste krijg ik nu een pijnstillertje."

Edith: "Wij doen hier de gewone, dagelijkse dingen. Ik ben er ook voor de laatste zorg. Als een bewoner overleden is, dan was ik hem of haar en ik kleed ze aan. Daar hebben we hier een ritueel voor, we nemen er de tijd voor. Als de familie het op prijs stelt, smeren we de handen met rozenolie in, om ze te bedanken voor alles wat ze in het leven hebben gegeven."

Magda: "Mooi."

Edith: "Eerst vond ik dat eng, maar

nu vind ik het geweldig om te doen. Of klinkt dat een beetje raar?"

Magda: "Nee, helemaal niet. Ik ben hier voor de dood, dat zit erin hè."

Edith: "De een kan daar makkelijker over praten dan de ander. Jij bent daar heel vrij in. Anderen willen het woord niet horen, dat respecteren we."

'We delen een heel bijzonder stuk van het leven met elkaar'

Edith Bonnet

Magda: "Ik krijg regelmatig familie en vrienden op bezoek. Dat is toch een ander contact dan met de vrijwilligers van het hospice."

Edith: "We delen een heel bijzonder stuk van het leven met elkaar, maar we zijn ook vreemden voor elkaar. Dat is een heel rare gewaarwording."

Magda: "Ik lig veel op bed, te slapen."

Edith: "Je bent dichtbij iemand,

maar je bent ook op afstand. Dat moet je proberen aan te voelen. Als de familie er is, dan doe je een stap terug. Dat is veel moeilijker dan mensen denken. Je moet afstemmen op wat mensen willen en je eigen ideeën loslaten. We willen veel te snel iets doen. Dat hoeft hier niet, je mag er gewoon zijn. Je hebt ook niet altijd een gesprek, het is mooi om stil te zijn. Het voornaamste is dat je er bent. Dat is zo'n eye-opener, dat is ook heel prettig voor mezelf."

Magda: "Ik wil naar bed, ik heb lekker het zonnetje gehad."

Edith: "Ja, ongelooflijk, vandaag heeft het nog vreselijk geregend, de kelder van museum Boijmans was ondergelopen."

Magda: "O, wat erg. Die kelder is nog steeds niet waterdicht. Ik begrijp er geen fluit van dat ze dat niet voor elkaar krijgen."

Edith: "Ik ga vragen om je pijnstillertjes."

Magda: "Het is hier goed. Alles is hier goed."

Edith: "Dank je wel."

Magda van der Linde is in de vroege ochtend van 3 juli overleden.